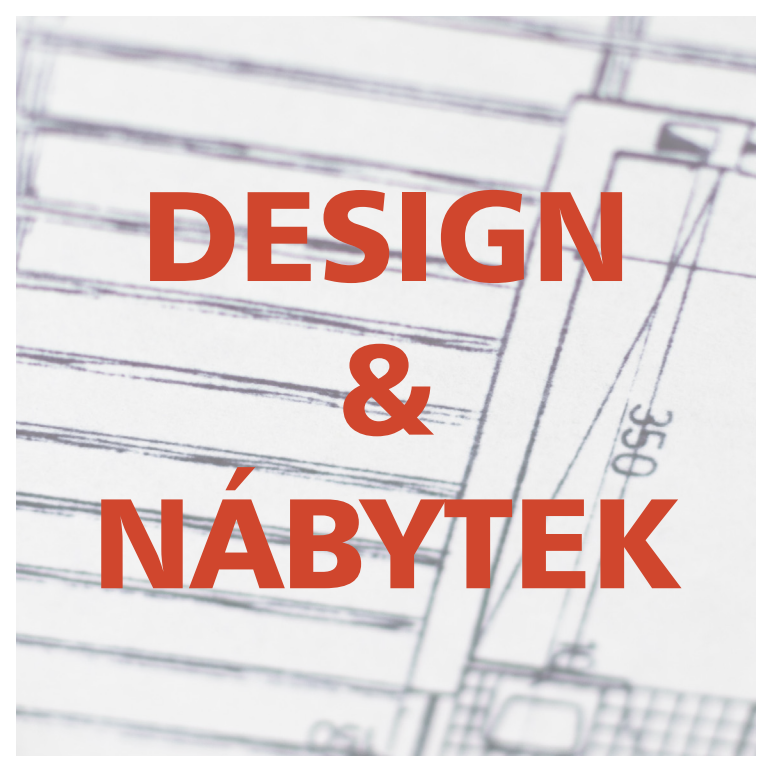

*Publikace určená malým a středním výrobcům nábytku,
interiérovým a produktovým designérům doplněná
o pracovní listy*

DESIGN & NÁBYTEK

Ing. Iva Bastlová, DiS.
Klaster českých nábytkářů, družstvo

Obsah

Co je „design“	3
Spolupráce: produktový designér a výrobce nábytku	4
Odkaz na publikaci Nábytek & Marketing	19
Spolupráce: interiérový designér a výrobce nábytku	20
Finance	32
Světově známý nábytek, designéři a výrobci	34

Design

Původem anglické slovo znamená **návrh, nákres nebo výkres, plán, tvar či formu** nebo jej lze přeložit jako sloveso, tedy plánovat či navrhovat. Může se také používat ve významu **vzoru nebo modelu**.

Také značí název oboru, který se zabývá navrhováním výrobků, interiérů, grafiky, módy apod.

A ten, kdo návrh – tedy design – tvoří, je **designér**.

Podle druhu činnosti a výstupu je pak interiérový, produktový, grafický designér, jemuž se dříve říkalo jednoduše **návrhář**.

Dobry design by měl splňovat několik základních požadavků:

- **funkce** – předmětu nebo interiéru. Pokud svou funkci neplní nebo ji plní problematicky, nemá dobrý design.
- **estetika** – jak pohledově ladí, je trendový, zaujme, líbí se. V tomto případě jde o velmi individuální pohled a hodnocení.
- **ergonomie a ovladatelnost** a také případně **trvanlivost**, resp. **odolnost, environmentální zatížení, výrobitelnost** a další.

Výrobek nebo interiér **má dobrý design**, když dobře funguje a slouží majiteli a navíc ještě dobře vypadá – lahodí oku a přináší potěšení. **Je prostě kvalitní po všech stránkách.**

Co je „designový“?

Přívlastek designový **neznamená** výrazné, netypické a více či méně jiné než průměrné zboží a také ve většině případů dražší. Toto slovo v podstatě nemá žádný význam. **Výsledný produkt má dobrý či skvělý design nebo špatný až šílený**, ať je pod ním podepsán jako autor kdokoliv a ať je výrobní či prodejní cena jakákoliv.

SPOLUPRÁCE
DESIGNÉR
(PRODUKTOVÝ NEBO PRŮMYSLOVÝ)
&
VÝROBCE
(NÁBYTKU)

Popis spolupráce

Kdo je v tomto případě dodavatel?

DESIGNÉR

Kdo je v tomto případě odběratel?

VÝROBCE

Designér poskytuje:

- › Nápady a myšlenky
- › Skici
- › Výkresy
- › Konzultace a poradenství
- › Dozor při výrobě prototypu

Může se jednat o:

- › Redesign stávajícího výrobku
- › Design běžného typu výrobku nebo kolekce výrobků
- › Design zcela nového typu produktu nebo kolekci
- › Pouze konzultaci či poradenství

Kdo je designér?

Produktový designér

Zabývá se vývojem konkrétních produktů nebo kolekcí produktů. Výrobky vyvíjí od prvotní myšlenky, skici až po dohled nad výrobou prototypu i hotových sérií. Může se také jednat o redesign nebo konzultaci nad vývojem. Zaobírat se samozřejmě může i navrhováním nábytku jako solitéru – proto interiérový designér, který navrhuje nábytek na zakázku, je v podstatě také produktový designér nábytku. (Vytváří produkt pro konkrétního klienta, nikoli pro průmyslovou výrobu.)

Interiérový designér

Komplexně navrhuje vnitřní prostory – jak veřejné, tak i soukromé. Tzn. vytváří studie prostoru tak, aby co nejlépe fungovaly, navrhuje dispozice, řeší velikost a množství nábytku, nábytek může vybírat typizovaný nebo i navrhovat nábytek na míru. Nábytek na míru rozkresluje, řeší detaily, jako je výběr specifického kování, úchytek, vybírá materiály na podlahy, typy interiérových dveří, svítidla a popř. i jejich rozmístění, do koupelen volí sanitární keramiku, obklady, popř. jiný materiál. Řeší veškerou barevnost a výběr materiálů, od nábytku přes stěny a doplňky, také vybírá textilie, tapety a další dekorace.

Jak si vybrat designéra ke spolupráci?

Zkušenosti a praxe v oboru

Praxe v oboru a řada úspěšných projektů jsou jistou zárukou kvality.

Styl práce – tvorby

Každý designér má určitý rukopis a ten by se vám měl líbit.

Znalost trhu

Znat dobře prostředí, konkrétní obor a problematiku je stejně důležité jako vědět, jak funguje trh a jak pestrá je nabídka.

Znalost výrobních technologií

Bez pochopení výrobních postupů se velmi těžko vytvářejí nové produkty.

Vzdělání

Vzdělání v konkrétním oboru je dobrým signálem, nikoli však zárukou.

(Zjistěte si, jaký přesně obor váš designér doopravdy vystudoval.)

Lidský faktor

Rozumíte si jako lidé? Chápete a respektujete se navzájem?

Hovoříte „stejným jazykem“?

V případě, že vůbec nechápete, o čem ten druhý hovoří, myšlenkově se nepotkáváte, je lepší spolupráci ukončit, nebo ještě lépe vůbec nezačínat.

3 D pro úspěšnou spolupráci

1. Důvěra

Bez vzájemné důvěry, snahy o pochopení druhé strany a kompromisů to nejde!

2. Dostatek času

Návrh nového produktu není sprint, ale maraton. Počítejte s tím, že to bude trvat, aby se vše dostatečně promyslelo, zkonzultovalo a vyzkoušelo.

3. Dostatek informací

Předejte designérovi maximum informací o vaší výrobě, vašich klientech a cílech, kterých chcete dosáhnout. Podělte se o úspěšné i neúspěšné projekty, aby designér věděl, čeho se vyvarovat.

Pracovní list

Jak to myslíte s „designem“ ve firmě vážně?

Kdo navrhuje výrobky, které prodáváte?

- ☐ Firemní designér
- ☐ Externí designér
- ☐ Student designér
- ☐ Konstruktor
- ☐ Nikdo – kopírujeme konkurenci
- ☐ Všichni a nikdo – je to práce celého týmu (od šéfa po sekretářku)

Domníváte se, že vaše produkty mohou mít lepší design?

- ☐ Ano, ale nemám čas (finance) to řešit
- ☐ Ano, právě to realizujeme
- ☐ Ne, jsme přesvědčeni, že jsou nejlepší na trhu – jedinečné
- ☐ Nevím, vůbec jsem o tom nepřemýšlel(a)

V čem jsou vaše produkty odlišné od konkurenčních?

- ☐ Mají specifický – rozpoznatelný design
- ☐ Jsou nejlevnější
- ☐ Jsou nejodolnější
- ☐ Jsou ze speciálního materiálu
- ☐ Mají zcela odlišnou barevnost
- ☐ Jsou nejdražší (máme dobré postavení značky na trhu)
- ☐ Jiné, než výše zmíněné
- ☐ Nejsou odlišné

Jak začít spolupracovat:

1. Dobře promyslete, co od designéra vlastně potřebujete

Hlavně výkresy, nebo jen nápad, nebo jiný úhel pohledu, atd.

2. Ukažte designérovi výrobu a popište technologické postupy a možnosti

Nebojte se odpovídat na nezvyklé otázky – designér přemýšlí jinak než technolog

3. Diskutujte nad:

- › Výrobními možnostmi a cenou
- › Konstrukcí a materiály (tradiční i netradiční)
- › Cílovým typem zákazníka
- › Prodejní cenou a konkurencí
- › Obalem, dopravou, distribucí

4. Dejte přesné zadání

- › Jaký produkt nebo kolekce bude výsledkem
- › Jaké výstupy požadujete

Komunikujte v průběhu procesu tvorby

Na co nezapomenout v zadání:

1. Sdělte, jaké výstupy od designéra potřebujete

- › Pouze skici
- › Schematické řešení
- › Výrobní výkresy
- › Jiné

2. Domluvte se, jaký formát výstupů pro spolupráci potřebujete

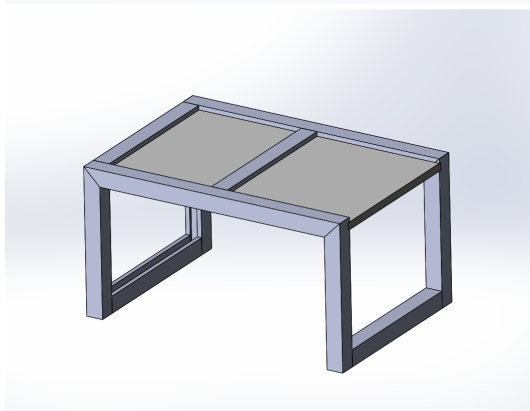
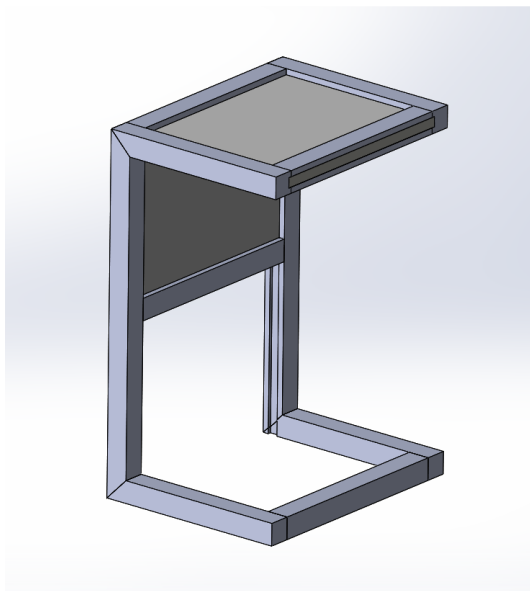
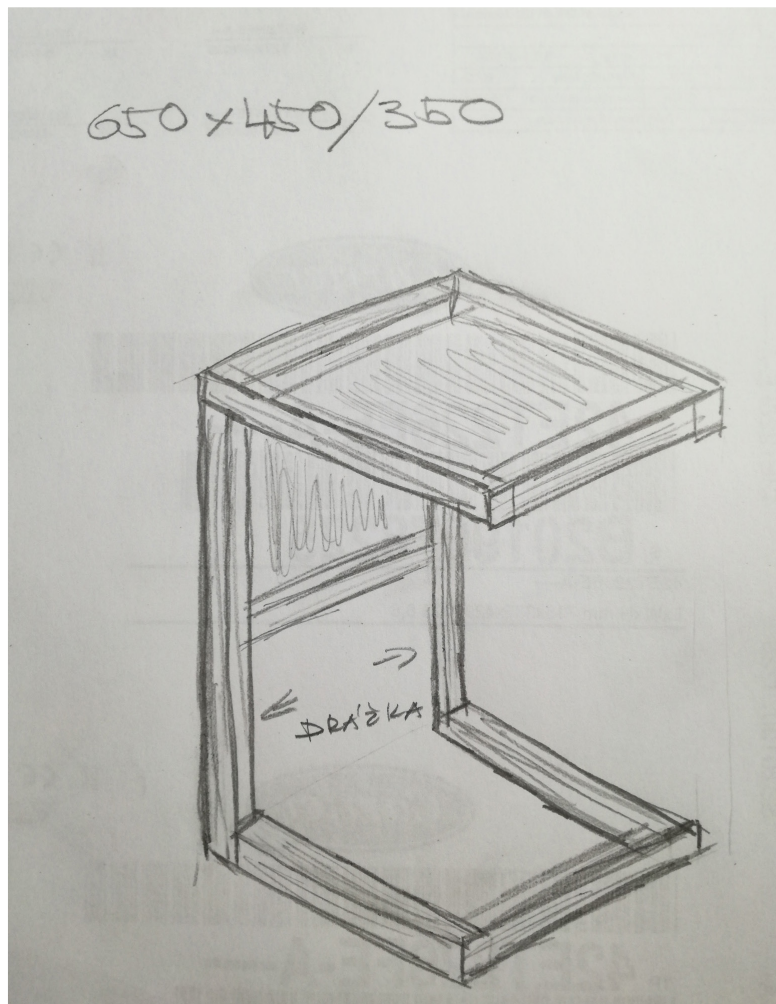
- › DWG
- › DXF
- › Vektory
- › PDF
- › Jiné

3. Jestliže má designér vybírat z přesně daného vzorkovníku, ujistěte se, že disponuje reálnými a aktuálními vzorky

4. Nezapomeňte si odsouhlasit:

- › Termíny dodání
- › Honorář
- › Termíny plateb za dodané služby (platby záloh)
- › Další smluvní podmínky (např. mlčenlivost, spolupráci s konkurencí apod.)

Skici a návrhy

Skica a vizualizace před výrobou
Multifunkční stůl z kolekce Tableies

Fotografie produktu

Stolek z kolekce Tablies pro českého výrobce Dřevodílo Rousinov, design Iva Bastlová

Prezentace výrobku ve spojitosti s designérem

V zahraničí je zcela běžné, že se u výrobků vyšší kvality uvádí, kdo je jejich autorem (nikoli jen kdo je výrobce). Toto nepsané pravidlo platí jak v případě externího designéra, tak i v případě firemního designéra. I když je designér zaměstnanec a nejedná se o „světovou celebritu“, není se za co stydět, ba naopak!

V prezentacích výrobků, na obale, v katalogu a dalších informačních sděleních se dozvíte, kdo výrobek navrhl. Dost často je zde uvedena také fotografie autora či autorů (může se jednat i o tým designérů). V PR materiálech často najdete rozhovory nebo citace designérů na téma vývoje, inspirace, nápadu apod., což je skvělé pro budování značky.

Dejte světu vědět, že spolupracujete s profesionály a nechte je vyfotografovat u svých produktů.

Chaise longue Take a Line For a Walk od designéra Alfreda Häbertiho pro Moroso

Designér + jeho výrobek

*Veronika Loušová,
kuchyně pro slabozraké v Tyfloservisu*

*Iva Bastlová,
kolekce nábytku Atua pro výrobce Triant*

*Jaroslav Juřica,
houpací pes Rocking DOG*

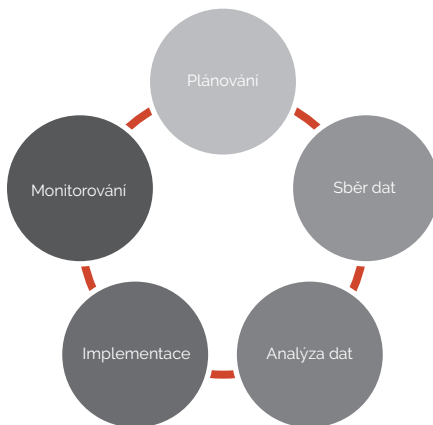
Benchmarking Analýza trhu a konkurence

Než začnete navrhovat nebo jen vylepšovat produkt, je třeba udělat analýzu trhu.

Proč?

- Zjištění pozice firmy na trhu napříč odvětvím i regionem
- Zjištění předností i slabin společnosti/značky
- Umět nabídnout lepší produkt než konkurence
- Odlišit se, být vidět na trhu (nenabízet stejný produkt)

Cílem je využít vlastních výrobních předností, potlačit nedostatky a poučit se od konkurence.

Pracovní list Nový výrobek

Je (bude) na trhu:

- ☐ Úplně nový (jedná se o zcela nový typ produktu)
- ☐ V ČR zcela nový (prodává se v zahraničí)
- ☐ Je běžný ve funkcích, bude mít odlišný vzhled nebo tvar
- ☐ Je úplně běžný, bude se odlišovat jinak (např. typem materiálu nebo dalšími funkcemi)
- ☐ Je velmi podobný jako řada jiných na trhu

V čem je tento výrobek lepší oproti konkurenci?

Proč by si měli zákazníci vybrat právě váš produkt?

.....

.....

.....

.....

Jakou plánujete cenu:

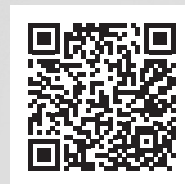
- ☐ Nejvyšší na trhu – bude to luxusní produkt
- ☐ Střední – na podobné úrovni jako ostatní
- ☐ Nejnižší – chceme konkurovat nízkou cenou

*Dobrý design je přidaná
hodnota výrobku
a konkurenční výhoda!*

Více o marketingu v oblasti výroby nábytku včetně dalších pracovních listů najdete v publikaci **Nábytek & Marketing**.

Ke stažení zde:

tinyurl.com/3n5e3hf6

tinyurl.com/ydutex9ba

SPOLUPRÁCE
DESIGNÉR
(INTERIÉROVÝ)
&
VÝROBCE
(NÁBYTKU)

Popis spolupráce

Tato forma spolupráce může mít několik podob:

1. Designér interiér navrhne a zprostředkuje zakázku výrobci nábytku.
Zákazník platí za návrhy designérovi, realizaci objednává u výrobce nábytku, který je jejím dodavatelem.
2. Designér je dodavatelem návrhu a současně i dodavatelem nábytku – celého interiéru.
Zákazník vše platí designérovi (studiu), který nese odpovědnost za reklamace, termíny dodání atd.
Designér je v tomto případě zákazníkem výrobce nábytku a přeprořádá zboží dál.
3. Dodavatelem návrhů i nábytku (vybavení) je výrobce. Ten interiérového designéra buď zaměstnává, nebo využívá jeho služeb jako externisty (designér pak předem domluvenou částku fakturuje výrobci nábytku, nikoli zákazníkovi).

Pro designéry:

Jak si vybrat dodavatele – výrobce nábytku?

Ať se jedná o vašeho dodavatele, nebo „jen“ o dodavatele zakázky, kterou jste navrhli, je správný výběr výrobce hlavním klíčem ke spokojenému zákazníkovi.

Co je třeba znát:

- Strojové vybavení a výrobní možnosti
- Jaké materiály umí výrobce zpracovat, jaké detaily umí vyrobit atd.
- Jaké jsou jeho dodací termíny
- Jaký je na něj spoleh, jakou má pozici na trhu
- Kolik má zaměstnanců a jak se umějí jeho zaměstnanci chovat před zákazníkem
- Jak velký objem zvládne výroba najednou
- Jakou má cenovou politiku

Ze zkušenosti:

Doporučujte zákazníkovi pouze ověřené výrobce!

Pracovní list

Jaké materiály umí výrobce zpracovat?

- ☐ Pouze lamino desky
- ☐ Lamino, laminát
- ☐ Lamino, laminát, masiv

Disponuje výrobce moderním vybavením, např. CNC strojem?

- ☐ Ano, má skvělé technické vybavení
- ☐ CNC stroj nemá, ostatní je na dobré úrovni
- ☐ CNC stroj nemá, vybavení je dost zastaralé

Dodržuje vámi definované kování a materiály?

- ☐ Ano
- ☐ Ne
- ☐ Nevím, neřeším to

Dodržuje výrobce termín dodání?

- ☐ Ano
- ☐ Ano, v případě mírného opoždění to sdělí dopředu
- ☐ Ne

Uklidí montážníci po realizaci prostor u klienta?

- ☐ Ano, vždy
- ☐ Ne
- ☐ Nevím, neřeším to

Pro designéry:

Jaké dodat výrobci podklady pro nacenění realizace?

Čím přesnější bude specifikace, tím přesnější bude cena!

Jestliže s výrobcem běžně nespolupracujete a již nemáte nastavená jasně daná pravidla nebo když děláte výběr dle ceny a termínů dodání, je třeba velmi detailně specifikovat:

➤ **Všechny materiály (lamino, laminát, dýha, masiv) a přesné označení**

Například: LTD (lamino) 8953 SU Tiepolo Walnut Kronospan

! Nestačí napsat ořech

Ořechová dýha

LTD 8953 SU Tiepolo Walnut Kronospan

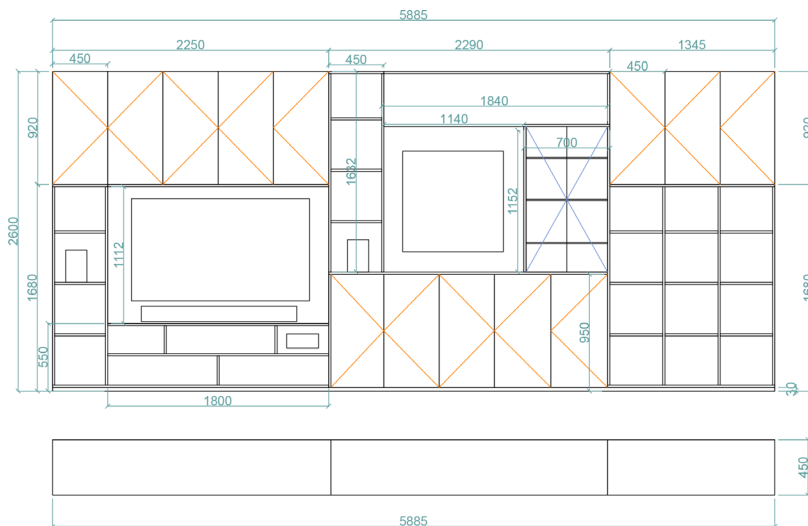

Italian Walnut H561 BST UNILIN Evola

- **Všechny typy kování (např. výsuvy, úchytky atd.)**
- **Všechny další komponenty (např. typ dřezu a baterie v kuchyňské lince)**
- **Lokalitu a orientační termín dodání**

Dále je nutné dodat výrobci okótované výkresy.

! Pro výrobu nábytku nejsou nutné fotorealistické vizualizace, výkresy s kótami však ANO!

Okótovaný výkres pro nacenění

Pro výrobce:

Jak začít spolupracovat s interiérovými designéry?

- Neberte interiérového designéra pouze jako zprostředkovatele zakázky, ale jako partnera v projektu a respektujte jej.
- Dbejte na kvalitu výroby a dodržení termínů.
- Nenavyšujte si zbytečně marži – designéři nemají zákazníky z horních 10 tisíc.
- Provedte designéra(ku) výrobou a ukažte všechny výrobní možnosti.
- Komunikujte! Odpovídejte na zprávy, zasílejte kalkulaci včas.
Když s něčím nesouhlasíte, slušně to sdělte.

Co můžete designérovi nabídnout?

- Vzorčky a různé vzorkovníky k zapůjčení
- Vysvětlení výrobních procesů
- Konzultaci ohledně technického řešení
- Prostor pro konzultaci (jestliže jim disponujete)
- Oporu při řešení technických problémů

Každý designér u sebe nemá fyzické vzorky materiálů ani např. NCS vzorkovník, proto uvítá možnost zapůjčení.

Pro výrobce:

Jak s designérem komunikovat?

- Odpovídejte na dotazy a kalkulace **v krátkém čase**
- Jestliže vám není něco jasné, **zeptejte se na detaily** a nedomýšlejte si alternativní řešení (může se jednat o záměr a významný prvek, který je nezbytnou součástí realizace)
- Zbytečně **nekomentujte estetiku** projektu (neznáte zadání, klienta a jeho požadavky atd., názor si nechte raději pro sebe)
- Jestliže vidíte v projektu **možnost vylepšení**, např. zjednodušení výroby a snížení ceny, tak mu to sdělte
- Neobávejte se ukázat **alternativní řešení** z pohledu výroby (např. detaily, materiál atd.)
- Kalkulaci posílejte s **cenou s DPH i bez DPH**, aby to bylo přehledné
- Kalkulaci posílejte **včetně ceny montáže**, dopravy atd., aby byla cena komplexní
- Když o výrobu zakázky nemáte zájem (z důvodů kapacity, náročnosti atd.), **řekněte to rovnou** a neposílejte přemrštěnou cenu za realizaci (designér se na vás pravděpodobně příště už neobrátí)

Pravidla spolupráce

Jestliže chcete s interiérovými designéry dlouhodobě spolupracovat, je nutné dodržovat jejich návrhy a neměnit je jen proto, že vám jako výrobci to přijde lepší (výrobně, z estetického hlediska atd.).

Návrh interiéru je autorské dílo a výrobce nemá bez souhlasu designéra právo jej měnit.

Návrh lze samozřejmě měnit se souhlasem designéra a následně i klienta. Děje se tak například po zaměření reálných prostor nebo výměně materiálu (dekoru), který se již nevyrábí.

Příklad:

Neměňte dekor jen proto, že jej máte skladem. Klient zaplatil designéra také proto, aby mu pomohl vybrat ten správný. Výběr mohl být zdoluhavý proces a vy nemusíte znát souvislosti.

Ušetřením pár set korun přijdete o další zajímavou spolupráci v řádu desítek tisíc.

Spolupracujte, respektujte se a vzájemně se nepomlouvejte!

Pracovní list Pro výrobce

S interiérovými designéry:

- ☐ Již pravidelně spolupracuji a funguje to
- ☐ Chci spolupracovat, ale nevím, jak začít
- ☐ Občas spolupracuji, ale nefunguje to
- ☐ Nespolupracuji – nestojím o tuto formu spolupráce

Proč spolupráce nefunguje?

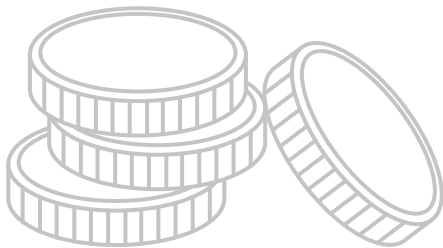
- ☐ Mám zaplněnou výrobu a nedokážu splnit požadované termíny
- ☐ Nemám dostatečné strojní vybavení na větší typ zakázek
- ☐ Pravděpodobně mám hodně vysoké ceny
- ☐ Pravděpodobně je chyba v komunikaci
- ☐ Vůbec netuším, proč tomu tak je

V čem vidíte výhody spolupráce s interiérovým designérem?

- ☐ Dostanu kompletní zakázku – usnadnění komunikace s klientem
- ☐ Nemusím interiér navrhovat – usnadnění práce
- ☐ Mnohem zajímavější realizace – následná reference
- ☐ Lepší finanční ohodnocení
- ☐ Výhody nevidím

Dělejte, co umíte nejlépe:

- *Výrobci, vyrábějte nábytek*
- *Designéři, navrhujte interiéry a produkty*

Finance

Finanční ohodnocení zakázky je nutné si vyjasnit hned na začátku spolupráce.

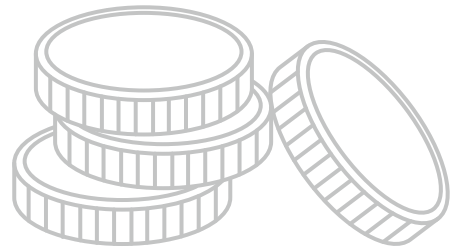
Designér je dodavatel služeb – výrobce je odběratel

V případě, že si výrobce objedná u designéra návrhy produktu(ů), hradí tyto služby:

- › Jednorázovou částkou za autorská práva
- › Předem domluveným % z prodeje
- › Kombinací obou předchozích variant
- › Dle speciální domluvy

Jestliže je designér dodavatelem služeb – návrhu interiérů, které si objednal výrobce pro svého klienta, hradí tyto služby a cena vychází dle:

- › Druhu místnosti (kuchyně, ložnice atd.)
- › Hodinové sazby
- › Počtu m² prostoru
- › Individuálního nacenění

Finance

Designér je zprostředkovatel zakázky

Pokud interiérový designér doporučí svému klientovi výrobce (a případně nadále s výrobcem spolupracuje na doladění veškerých detailů), může dle dohody získat od výrobce provizi za zprostředkování obchodu.

Většinou se jedná o jednotky procent nebo případně fixní částku.

Tyto náležitosti si musí obě strany domluvit před uzavřením spolupráce.

Designér je odběratel nábytku

Když je dodavatelem nábytku designér nebo studio, odebírá od výrobce nábytek vyrobený dle dodaných výkresů. Nábytek pak prodává koncovému zákazníkovi s marží. Výši marže nelze obecně definovat. Její výše se odvíjí od mnoha faktorů.

Světově známý nábytek, designéři a výrobci 21. století

Stůl Clessidra, Paolo Vernier, MIDJ

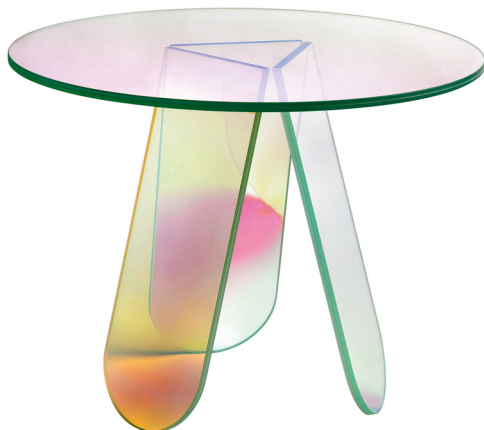
*Aquário cabinet, Fernando a Humberto Campana,
BD Barcelona Design*

Stolek New Antiques, Marcel Wanders, Cappellini

Stůl Basilio, Paolo Cappello, Miniforms

Stolek Shimmer, Patricia Urquiola, Glas Italia

Židle Louis Ghost, Philippe Starck, Kartell

Křeslo Novola, Paola Navone, Gervasoni

Regál Arie, Arik Levy, e15

Křeslo Favela, Fernando a Humberto Campana, Edra

Postel Cipria, Fernando a Humberto Campana, Edra

*Toaletni stolec Ninfea,
Niccolò Devetag, Porada*

*Chaise longue Bohemian,
Patricia Urquiola, Moroso*

Chair One, Konstantin Grcic, Magis

Pohovka Beautiful Backside, Doshi Levien, Moroso

Shrnutí

Interiéry jsou významnou oblastí, která ovlivňuje naše zdraví, výkonnost a celkovou pohodu a náladu, a také jsou pro klienta finančně náročné – často se jedná o velkou životní investici.

***Designéři a výrobci – vzájemně se respektujte a spolupracujte,
je to ku prospěchu obou stran a získá tím i klient!***

Chcete vědět ještě víc?

Pravidelně sledujte akce **Klastru českých nábytkářů**, čtěte odborný magazín **INTERIÉRY**
a navštěvujte odbornou konferenci **INTERIÉRY**, která je určena také českým výrobcům nábytku.

www.furniturecluster.cz

www.casopis-interiery.cz

www.konference-interiery.cz

www.ivabastlova.cz

Tuto publikaci s pracovními listy si můžete
bezplatně stáhnout na:

www.casopis-interiery.cz/publikace-klastr

www.furniturecluster.cz/ke-stazeni

Následně vytisknout a znovu vyplnit či předat kolegovi.

EVROPSKÁ UNIE

Evropský fond pro regionální rozvoj
Operační program Podnikání
a inovace pro konkurenceschopnost